

Affaldsplan 2023-2034

**Greve
Kommune**

Greve Kommune
Center for Teknik & Miljø

Telefon 43 97 97 97
Web www.greve.dk

Indhold

Forord	5
Indledning	6
Proces i Greve Kommune.....	8
Vision og målsætninger	9
Vision for affaldshåndtering i Greve Kommune.....	10
Målsætninger for affaldsplanen i Greve Kommune.....	11
Temaer i affaldsplanen	14
Tema 1 – Affaldsforebyggelse.....	16
Tema 2 – Sortering i hele kommunen.....	18
Tema 3 – Bedre udnyttelse af det eksisterende system.....	19
Tema 4 – CO ₂ -reduktion i affaldshåndteringen.....	21
Initiativer	23
Tema 1 – Affaldsforebyggelse.....	24
Mere direkte genbrug på MiljøCenter Greve.....	24
Understøtte mulige genbrugs-, dele- eller bytteordninger.....	25
Materialebank for bygge- og anlægsaffald.....	25
Søge nye afsætningskanaler for genbrug.....	25
Kampagne for at erstatte miljøfarlige produkter med alternativer.....	26
Kampagne for at minimere affaldsmængden.....	26
Tværgående koordinering inden for Greve Kommune.....	26
Undersøge muligheden for etablering af byttehuse i boligforeninger.....	26
Efterspørge genbrugelige materialer og produkter ved indkøb.....	27
Tema 2 – Sortering i hele kommunen.....	27
Bedre sortering i kommunale institutioner.....	28
Bedre sortering i virksomheder.....	28
Sortering i det offentlig rum.....	28
Bedre sortering i husstandene.....	29
Tema 3 – Bedre udnyttelse af det eksisterende system.....	29
Nye udbudskrav til afsætning og affaldsbehandling.....	30
Bedre udnyttelse af storskrald.....	30

Poser til madaffald.....	31
Tilfredshedsundersøgelser KLAR.....	31
Rundvisning af skoleklasser mv. på MiljøCenter Greve.....	31
Indsats mod henkastet affald.....	31
Bygge- og anlægsaffald.....	32
Tema 4 – CO ₂ -reduktion i affaldshåndteringen.....	33
Undersøgelse af nuværende affaldsindsamling.....	33
Analyse af drivmidler ved affaldsindsamling.....	33
Mere og bedre genanvendelse af plast.....	34
Miljøcertificering af KLAR Forsyning.....	34
Opsamling på initiativerne.....	35
Rammer for den kommunale affaldsplan.....	38
EU's affaldsrammedirektiv.....	39
Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi.....	39
Handlingsplan for cirkulær økonomi.....	39
Affaldsbekendtgørelsen.....	40

Forord

Vi står i disse år over for en globalt udfordrende ressource- og klimakrise. Udvinning og forarbejdning af store mængder råvarer og materialer tærer på klodens ressourcer. Samtidig ender mange af de ressourcer, vi bruger og nyder i vores hverdag, i dag som affald. Det er spild af jordens ressourcer og efterlader et stort klimaaftryk.

Greve Kommunes Affaldsplan 2023 - 2034 er handleplanen for, hvordan vi som borgere og virksomheder i Greve kan bruge – og genbruge - ressourcer på en mere bæredygtig måde.

Greve Kommune er allerede kommet langt med genanvendelsen, og vi bliver hele tiden bedre. I 2022 blev der som led i den nationale strømning af kommunens affaldsordninger indført nye affaldsordninger ved alle boliger. Den nye ordning betød, at vi her i Greve Kommune nu også sorterer mad- og drikkekartoner og tekstiler. Den daglige indsats med sorteringen i hver enkelt husstand i Greve Kommune har stor indflydelse. Ved at sortere mere og agere mere bæredygtigt i hverdagen, giver vi en håndsrekning til miljøet og de fremtidige generationer.

Men selvom vi i Greve Kommune allerede er nået langt, kan vi godt blive endnu bedre.

I foråret 2022 kom Klimaborgersamlingen med sine anbefalinger, som er indtænkt i affaldsplanen. Men affaldsplanen går videre end det, hvorfor Klimaborgersamlingen vil blive hørt i forbindelse med høringen af affaldsplanen, og den endelige affaldsplan vil også afspejle sig i den kommende Klimahandlingsplan, DK-2020, som forventes vedtaget i foråret 2023.

Greve Kommunes Affaldsplan 2023 - 2034 beskriver, hvilke fokusområder kommunen lægger vægt på, og hvilke initiativer kommunen vil arbejde konkret med i den kommende planperiode. Affaldsplanen er i hverdagen et styrings- og planlægningsværktøj, som skal medvirke til, at Greve Kommune sammen med KLAR Forsyning lever op til målene for affaldsområdet.

Affaldsplanen fokuserer særligt på årene 2023-2028 og tager udgangspunkt i, hvordan kommunen vil fremme affaldsreduktion og mere genbrug, ligesom den lægger vægt på bedre genanvendelse og reduktion af klimabelastningen fra affaldshåndteringen.

Vores ansvar som kommune er at skabe de bedste rammer for, at borgere og virksomheder nemt kan sortere mere af deres affald til genanvendelse og bidrage til en højere genanvendelse.

I Affaldsplan 2023-2034 kan du læse om, hvordan vi konkret vil arbejde for at understøtte en bedre sortering og større genanvendelse af vores affald i Greve Kommune.

God læselyst!

Pernille Beckmann
Borgmester

Indledning

Greve Kommunes Affaldsplan 2023-2034 beskriver, hvordan kommunen planlægger at udvikle affaldsområdet i de kommende år.

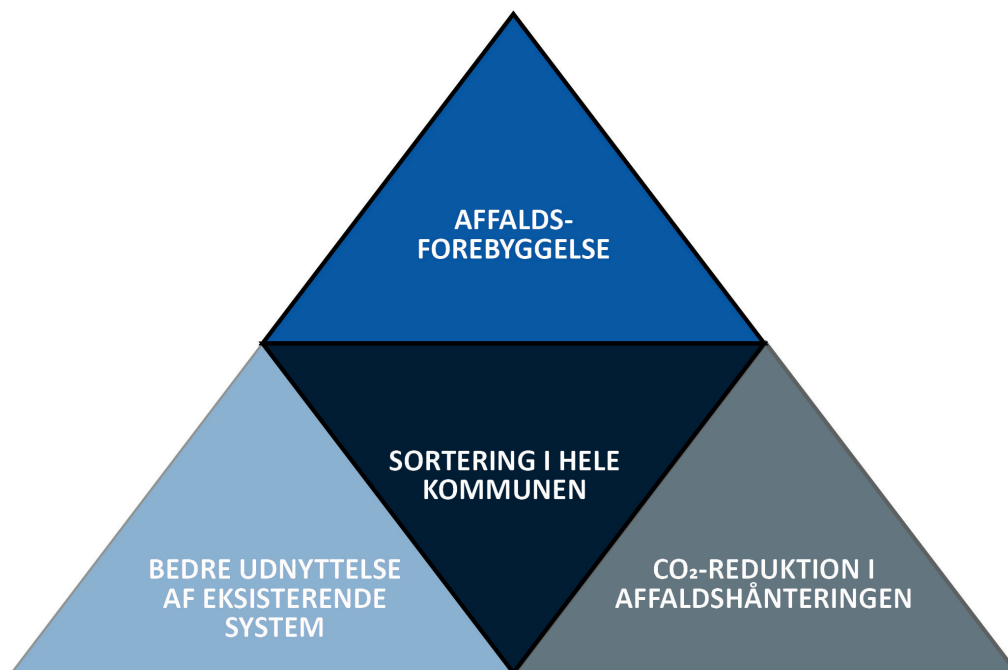
Affaldsplanen gælder for perioden 1. januar 2023 til 31. december 2034. For de første 6 år af perioden frem til 31. december 2028 indeholder planen en række konkrete initiativer, der skal gennemføres. Den sidste del af perioden fra 2028 og frem er kun beskrevet overordnet.

Affaldsplanen er baseret på en overordnet vision og tre konkrete målsætninger, som skal realiseres ved hjælp af en række initiativer i perioden 1. januar 2023 til 31. december 2028.

Fire overordnede temaer danner rammen for vores indsatser og aktiviteter de næste seks år. Affaldsplanen er således et styrings- og planlægningsværktøj, der understøtter, at Greve Kommune kan nå de målsætninger, der er opsat for området i planperioden.

Temaerne er prioriteret således, at det væsentligste tema er affaldsforebyggelse, hvorefter sortering i hele kommunen kommer. Derefter vil vi arbejde med at få mere ud af det eksisterende system og endeligt at reducere CO₂ emissionen fra affaldshåndteringen.

De fire temaer er illustreret i figur 1.

Figur 1 De fire temaer i Affaldsplan 2023-2032 for Greve Kommune

Affaldsplan 2023-2034 sikrer ligeledes, at Greve Kommune lever op til lovgivningen om at udarbejde en kommunal affaldsplan hvert 6. år, se kapitel 7.

Den samlede affaldsplan er delt op i to dele. I denne del beskrives vision og målsætninger for planen samt de fire temaer og tilhørende initiativer for de første seks år i planperioden. Den anden del er bilagsrapporten til affaldsplanen, der indeholder en kortlægning af affaldsmængder i Greve Kommune og en 12-årig fremskrivning, der har til formål at planlægge kapaciteten for håndteringen af Greve Kommunes affald. Samlet set overholder de to dokumenter kravene til en kommunal affaldsplan som beskrevet i *Affaldsbekendtgørelsen*(1).

1 Affaldsbekendtgørelsen, BEK 2512 af 10. december 2021

Proces i Greve Kommune

Denne affaldsplan er udarbejdet af Greve Kommune i samarbejde med KLAR Forsyning, som er Greve Kommunes driftsselskab.

I forbindelse med forberedelsen af den nye affaldsplan har Greve Kommune foretaget en status over gennemførslen af den tidligere affaldsplans initiativer. Langt hovedparten af de igangsatte initiativer er vurderet til at være enten gennemført eller delvist gennemført. En mindre andel vurderes ikke at være gennemført, af forskellige årsager, og er derfor i nogle tilfælde overført til denne affaldsplan. En uddybning af denne vurdering med tilhørende statusbeskrivelser kan ses i *Bilagsrapporten*(2).

Undervejs i processen med udarbejdelse af Affaldsplan 2023-2034 for Greve Kommune har der desuden været gennemført møder med øvrige fagområder i Greve Kommune for at sikre sammenhæng mellem de forskellige planer og initiativer. Det gælder f.eks. koblingen til Greve Kommune arbejde med DK2020-Klimaplan.

Greve Kommune og KLAR Forsyning har endvidere deltaget i fælleskommunalt samarbejde om de kommende affaldsplaner med de øvrige interessentkommuner, under affaldsselskabet ARGO I/S, hvor Greve er én ud af ni ejerkommuner.

Der har desuden været gennemført en politisk temadrøftelse i Klima-, Teknik- og Miljøudvalget for at få det politiske niveau input til planarbejdet.

Affaldsplan 2022-2034 er godkendt i Byrådet den 30. januar 2023.

Denne affaldsplan erstatter *Greve Kommunes affaldsplan* for perioden 2014-2024(3). Med gennemførelse af indsatserne fra den tidligere affaldsplan opnåede Greve Kommune målet om 50 % genanvendelse i 2022, af det organiske affald, papir-, pap-, glas-, træ-, plast- og metalaffald fra husholdningerne.

Greve Kommune står derfor på et solidt fundament forud for den videre indfrielse af de nye mål om øget genanvendelse frem mod 2025, 2030 og 2035.

2 *Affaldsplan 2023-2034 for Greve Kommune - Bilagsrapport*

3 *Affaldsplan 2014-2024 for Greve Kommune*

Vision og målsætninger

Vision for affaldshåndtering i Greve Kommune

Udvinning og forarbejdning af råvarer og materialer betyder et enormt ressourcetræk, der medfører store udledninger af drivhusgasser og tab af biodiversitet. De ressourcer, vi bruger og nyder i vores hverdag, ender på et tidspunkt med at blive til affald. Danskerne producerer faktisk mere end 800 kilo affald om året pr. indbygger – langt over gennemsnittet i forhold til andre EU-lande.

I Greve Kommune produceres ca. 830 kg affald pr. indbygger. Derfor er det nødvendigt med nogle grundlæggende ændringer, der kan understøtte, at vi for fremtiden producerer mindre affald, genanvender mere og bedre – og på alle måder understøtter en grønnere og mere cirkulær fremtid. Vi skal med andre ord gå fra at være en del af problemet, til at blive en del af løsningen.

Affaldsområdet står over for store ændringer som følge af de nye nationale initiativer i *Handlingsplan for cirkulær økonomi (4)*, der hviler på den politiske aftale *Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi (5)* samt *EU's affaldsrammedirektiv(6)*. De nationale visioner sigter mod, at vi som samfund skal producere mindre affald, at affaldssektoren skal være klimaneutral i 2030. Særligt skal langt mere plast udsorteres og undgå forbrænding.

Greve Kommune arbejder i de kommende år derfor for følgende overordnede vision:

VISION

Greve Kommune vil gennem øget fokus på cirkulær økonomi på tværs af hele affaldsområdet og en række initiativer opnå en betydelig affaldsreduktion og mere genbrug, mere og bedre genanvendelse samt reduktion af klimabelastningen fra affaldsområdet.

HVAD SKAL DER TIL FOR AT NÅ EU'S GENANVENDELSESMÅL?

Miljøstyrelsen har i Klimaplanen for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi, opsat pejlemærker for, hvordan Danmark kan nå frem til EU's samlede genanvendelsesmål, når både affaldsproducent og de forskellige affaldstyper tages i betragtning.

Pejlemærkerne vises i tabellen nedenfor:

Pejlemærker for opnåelse af EU-genanvendelsesmål	2025	2030	2035
Genanvendelse af husholdningslignende erhvervsaffald	55 %	60 %	65 %
Genanvendelse af husholdningsaffald (ekskl. have- og byggeaffald)	50 %	55 %	60 %
Genanvendelse af haveaffald fra husholdninger	75 %	75 %	75 %
Genanvendelse af husholdningsaffald og husholdningslignende affald	55 %	60 %	65 %

4 *Handlingsplan for cirkulær økonomi – National plan for forebyggelse og håndtering af affald 2020-2032, Miljøministeriet juni 2021*

5 *Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi, politisk aftale fra juni 2020*

6 *Affaldsrammedirektivet, EU-direktiv 2008/98/EF samt ændringsdirektiv (EU) 2018/851*

Greve Kommune

Det er en grundforudsætning for cirkulær økonomi, at råvarer og ressourcer skal kunne bruges igen og igen. Derfor er det vigtigt, at langt mere affald bliver genanvendt, og at man sikrer en høj kvalitet i genanvendelsen.

Den overordnede målsætning for Greve Kommune er – med afsæt i de nationale mål i Handlingsplan for Cirkulær Økonomi – at:

MÅL 1

Opnå reel genanvendelse af 55 pct. af det husholdningslignende affald i 2025, 60 pct. i 2030 og 65 % i 2035.

Greve Kommunes målsætninger fastsættes dermed på samme niveau, som de nationale målsætninger, som er ambitiøse, set ift. den nuværende affaldshåndtering i Danmark. Greve Kommune har dog allerede indført en række affaldsløsninger for borgerne i kommunen, og det er derfor Greve Kommunes forventning, at målet for 2025 er forholdsvist let at indfri, hvorimod målene for 2030 og 2035 vil kræve en række initiativer for at kunne opnås. Det vil primært være initiativer rettet mod sortering, indsamling og afsætning af erhvervsaffald og affald fra institutioner.

HVAD ER HUSHOLDNINGSLIGNENDE AFFALD?

Affald, som er frembragt af husholdningerne og andre kilder (eksempelvis industri og service-sektor), og som samtidigt er sammenligneligt med husholdningsaffald med hensyn til type og sammensætning af affaldet. Ved opgørelse af det husholdningslignende affald, indgår byggeaffald ikke.

Derudover vil Greve Kommune arbejde for at mindske både affaldsmængderne og klimapåvirkningen fra affaldshåndteringen gennem følgende to målsætninger:

I 2021 var mængden af husholdningsaffaldet 830 kg per indbygger i Greve Kommune. En reduktion på 1 pct. om året lyder ikke af meget, men det svarer til, at ca. 500 personer ikke producerer affald i Greve Kommune om året. Målet er

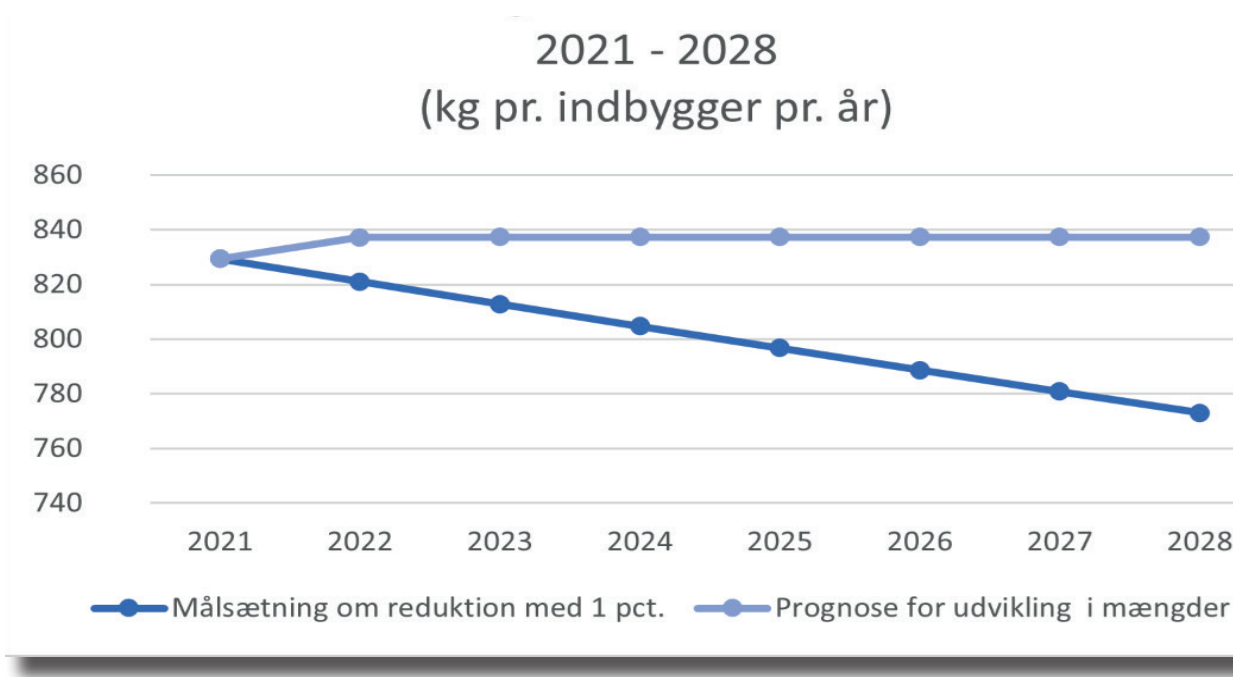
MÅL 2

Reducere mængden af husholdningsaffald per indbygger med 1 pct. årligt i planperioden (med afsæt i 2021-data).

således at hver indbygger i Greve Kommune har reduceret sin samlede affaldsmængde fra 830 kg om året til 773 kg med udgangen af 2028.

Det vil være et meget ambitiøst mål at indfri, da den generelle udvikling i affaldsmængderne pr. indbygger i Danmark er gået fra 812 kg om året til 842 kg i perioden fra 2015 - 2019(7).

I bilagsrapporten er der udarbejdet en prognose over udviklingen i husholdningsaffald i planperioden. Den prognose er udarbejdet med udgangspunkt i de generelle nationale fremskrivningsmodeller for affald, og skal ses som en konservativ model på udviklingen i affaldsmængderne, for at sikre at der er behandlingskapacitet nok. Den prognose forudsætter en lille stigning i mængderne frem mod udgangen af 2028.

Figur 2: Forventet udvikling i husholdningsaffald i Greve Kommune pr. indbygger pr. år

MÅL 3

Reducere CO₂-aftrykket fra transporten fra MiljøCenter Greve og fra indsamling af husholdningernes affald med 25% inden 2030 (med afsæt i 2021-data).

I 2021 blev der anvendt knap 280.000 liter diesel til indsamling af husholdningsaffald og den efterfølgende transport af affald til modtageanlæggene i Greve Kommune. 131.000 liter diesel til indsamling af affald fra husholdningerne, 61.000 liter til kørsel af affald fra MiljøCenter Greve og 87.000 liter diesel til kørsel af kranbiler til indsamling af affald fra nedgravede affaldsløsninger. CO₂ emissionsfaktoren ved anvendelse af diesel til traditionel affaldsindsamling estimeres til i gennemsnit at være 2,7 kg CO₂/l diesel(8), (9), hvilket for Greve Kommune svarer til en samlet årlig emission på 756 tons CO₂ for KLAR Forsynings kørsel med affald i Greve Kommune.

Umiddelbart vurderes en reduktion på 25 % at være mulig gennem krav om omstilling af drivmiddel på indsamling af affald fra husholdningerne. F.eks. vil en anvendelse af HVO diesel eller el på 3 ud af 4 biler i den del af indsamlingen, kunne sikre den ønskede reduktion(10).

8 DAKOFA, 2011. CO₂-opgørelser i den danske affaldsbranche - en vejledning. Affald Danmark og DAKOFA, København, oktober 2011.

9 Klimakompasset – Energistyrelsen beregningsmodel til virksomheder, emissionsdata fra 2020 på scope 1 niveau

10 <https://danskaffaldsforening.dk/udgivelser/alternative-drivmidler-til-renovationsbiler>

Temaer i affaldsplanen

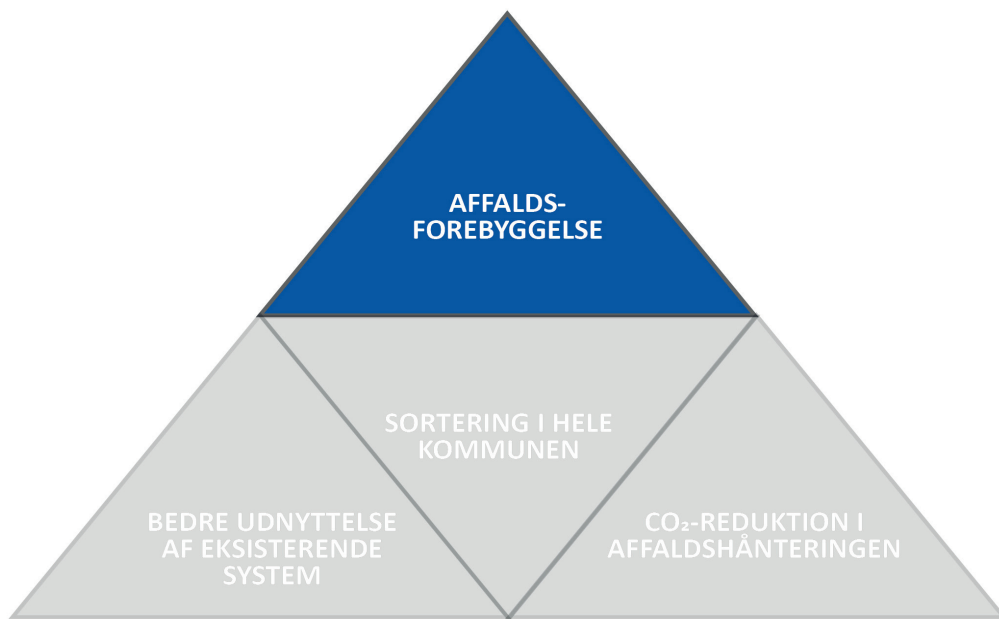
Greve Kommune vil igangsætte initiativer inden for følgende fire temaer, for at følge op på visionen:

- Affaldsforebyggelse.
- Sortering i hele kommunen.
- Bedre udnyttelse af det eksisterende system.
- CO₂-reduktion i affaldshåndteringen.

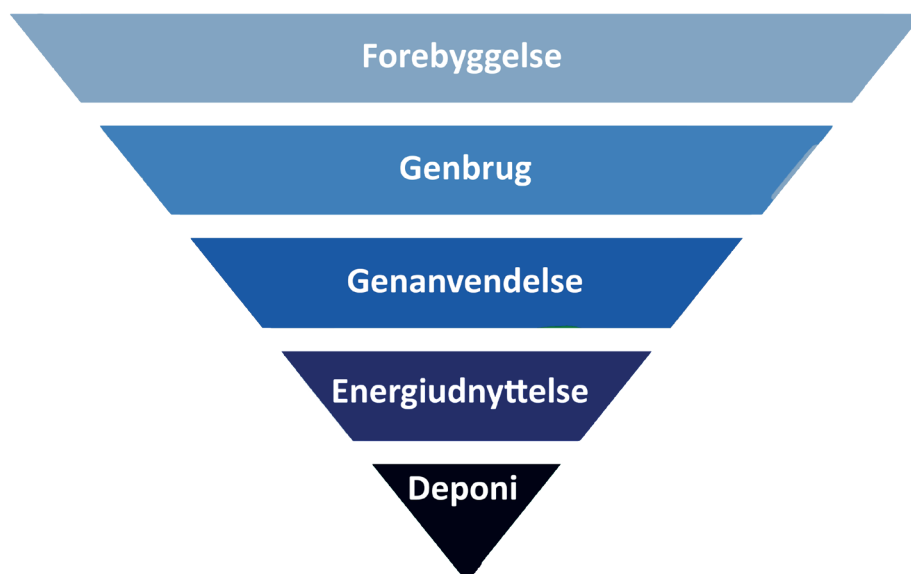
Med Affaldsplan 2023-2034 sætter Greve Kommune en ambitiøs retning målrettet de områder, der aktivt bidrager til en cirkulær omstilling. Det fremtidige arbejde vil kræve en indsats af alle i Greve Kommune – lige fra den enkelte borger i husstanden, til kommunale institutioner og private virksomheder, som fremover også skal sortere i 10 fraktioner.

Affaldsforebyggelse er det øverste trin i affaldshierarkiet. Forebyggelsen skal medvirke til, at færre ressourcer og produkter går til spilde som affald.

Forebyggelse betyder nemlig, at produkter og materialer holdes i kredsløb. Vi holder tingene i kredsløb, når vi sælger brugt tøj videre, der ikke fejler noget. Vi holder dem også i kredsløb, hvis byggematerialer fra nedrivninger kan bruges igen i nye bygninger. En stor del af drivhusgas-udledningerne i samfundet skyldes nemlig, at vi forbruger rigtig meget.

Figur 3 Illustration af affaldshierarkiet

Med dette tema ønsker vi at underbygge en omstilling mod et mere bæredygtigt forbrug, der i højere grad tager

hensyn til klodens begrænsede ressourcer. Det kræver både en mental omstilling og en omstilling af systemet. Derfor handler forebyggelse dels om det tekniske aspekt, dels om det menneskelige.

De tekniske aspekter kan eksempelvis opnås ved at skabe nye velfungerende kanaler for effekter til direkte genbrug, som er lettilgængelige. De menneskelige aspekt kan opnås eksempelvis med kommunikation, dialog og medansvar for at sikre kredsløbstanken.

Det bæredygtige og cirkulære forbrug starter dog i høj grad med at sikre, at fremtidige indkøb foretages med omtanke for ressourceforbruget. Hvis vi vil holde produkter i kredsløb i længere tid, skal vi allerede i indkøbsfasen gøre brug af kriterier, der har større fokus på produkternes design, levetid og mulig genanvendelse efter endt brug.

AFFALDSFOREBYGGELSE

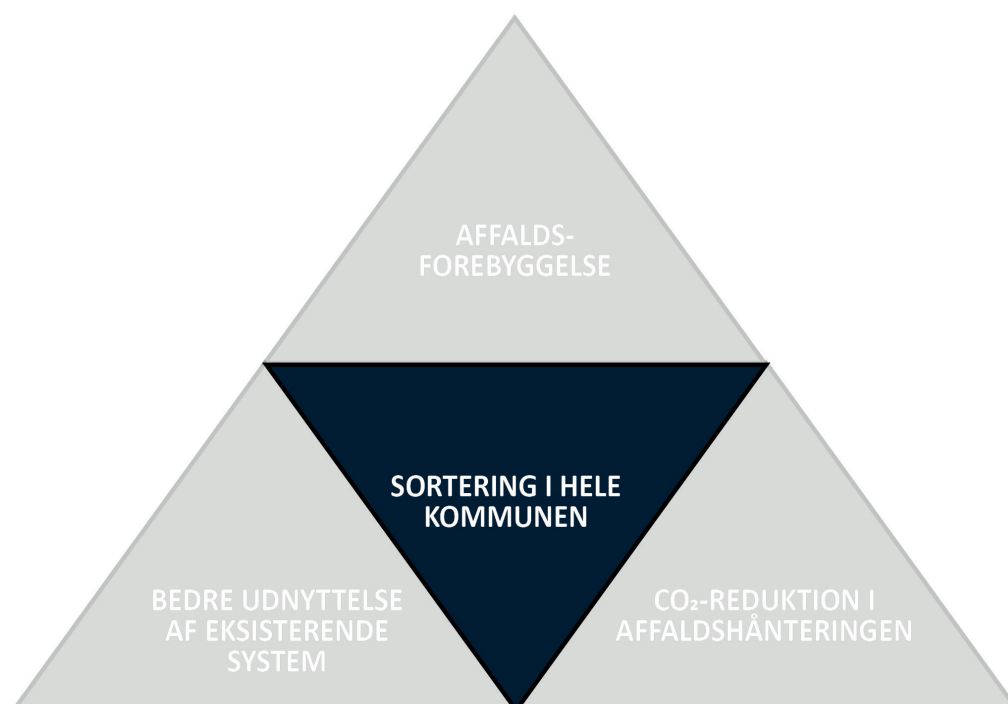
Udfordring:

- Danmark er det land i EU, der producerer mest husholdningslignende affald pr. indbygger.
- For at mindske miljø- og klimabelastningen fra affaldshåndteringen skal affaldsproduktionen reduceres. Det gælder også i Greve Kommune.

Mål med tema:

- Affaldsforebyggelse er det øverste trin i affaldshierarkiet og skal sikre en mere effektiv udnyttelse af ressourcerne.
- Greve Kommune vil understøtte indsatsen om, at flere genstande og materialer bliver genbrugt, for at bidrage til en mindre affaldsproduktion i kommunen. Det gælder i forhold til Greve Kommunes egne aktiviteter og i forhold til borgere og virksomheder.
- KLAR Forsyning vil kvartalsvis registrere affaldsmængder fra husholdninger pr. indbygger for at monitorere udviklingen i affaldsproduktionen, med et mål om at reducere disse mængder med 1 pct. hvert år (baseret på 2021-tal).

Tema 2 – Sortering i hele kommunen

Vi skal understøtte et cirkulært affaldssystem, hvor de ressourcer vi bruger, kan genanvendes igen og igen. Derfor er det en forudsætning, at affaldet bliver sorteret i fraktioner, som gør det muligt at genanvende affaldet med høj kvalitet for øje. Her kan særskilt indsamling af forskellige genanvendelige fraktioner være med til at nedbringe affaldsmængderne til forbrænding.

Blandt husstande i Greve Kommune er affaldssortering meget udbredt, mens affaldssortering hos virksomhederne og de kommunale institutioner endnu ikke er sat i værk på samme måde. Det forventes de at komme snart, så vi sammen kan understøtte en mere og bedre genanvendelse af alt vores affald. Affaldssortering er en fælles opgave, som kræver sammenhæng og samarbejde på tværs for at lykkes.

Målet med temaet er at understøtte og fastholde de gode sorteringsvaner i dag. Det skal være let at affaldssortere korrekt. Derfor vil man som borger i Greve Kommune for fremtiden blive mødt af en mere ensartet tilgang til affaldssorteringen - uanset, om det foregår i hjemmet, på arbejde, i de kommunale bygninger eller i uderum.

Samtidig vil vi være gode til at kigge ind i nye tendenser og udviklingspotentialer, så vi fremover som kommune bliver ved med at gøre det lettere at affaldssortere rigtigt.

SORTERING I HELE KOMMUNEN

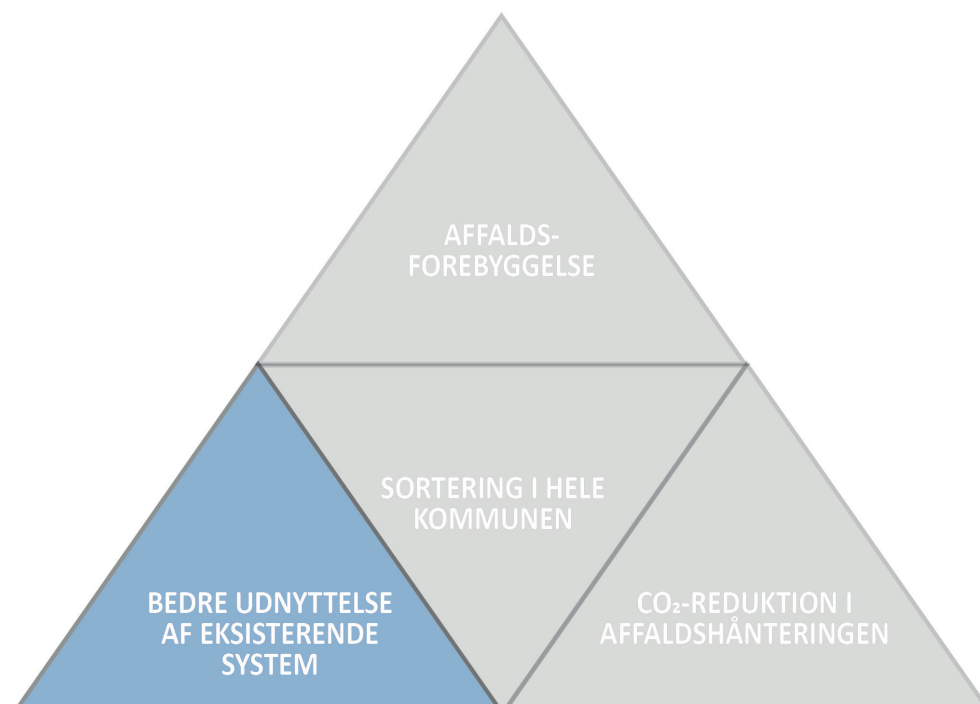
Udfordring:

- Det er nødvendigt med mere og bedre sortering i hele Greve Kommune for at indfri de fremtidige genanvendelsesmål.
- Det betyder bl.a. at også virksomhederne skal efterleve nye krav om sortering i 10 fraktioner.

Mål med tema:

- Sortering af affald i Greve Kommune skal være en selvfølgelighed, hvad enten man er på arbejde, i hjemmet eller benytter kommunens institutioner.
- Der skal være et fortsat og dedikeret fokus på at fremme sortering af affald for alle i Greve Kommune.

Tema 3 – Bedre udnyttelse af det eksisterende system

Greve Kommune og KLAR Forsyning vil have fokus på at få endnu flere miljø- og klimagevinster fra de nuværende indsamlingsordninger. Det gælder både de 10 husholdningsnære fraktioner (rest-, mad-, plast-/ mad- og drikkekarton-/ metal-, glas-, pap-, papir-, tekstil- og farligt affald), men også fra fortovsindsamlingen og MiljøCenter Greve.

De indsamlede affaldsfraktioner afsættes af KLAR Forsyning. Dette sker både via ARGO, dels via udbud. Greve Kommune er interessentkommune i ARGO, derfor behandles alt forbrændingseget affald hos ARGO og også en række øvrige fraktioner. Langt det meste af affaldet kan afsættes til genanvendelse allerede i dag. I 2021 blev der således håndteret 41.902 tons af KLAR Forsyning og 76 % af disse mængder blev afsat til genanvendelse. Det er dog inkl. mængderne fra MiljøCenter Greve, herunder bygge- og haveaffald, som ikke vil indgå i målet for genanvendelsesprocenten fremadrettet.

Kravet til, hvor stor en andel af affaldet der skal genanvendes, stiger gennem hele planperioden. I 2035 er målet, at 65 % af det husholdningslignende affald skal kunne genanvendes. Samtidig er der kommet nye krav til, hvordan man opgør den såkaldte reelle genanvendelse. Derfor er det nødvendigt med et stærkt fokus på at få mere genbrug og genanvendelse ud af det eksisterende system.

Inden for dette tema har Greve Kommune og KLAR Forsyning derfor fokus på initiativer, som skal fremme mere genbrug og mere og bedre genanvendelse af den eksisterende affaldsordning.

BEDRE UDNYTTELSE AF DET EKSISTERENDE SYSTEM

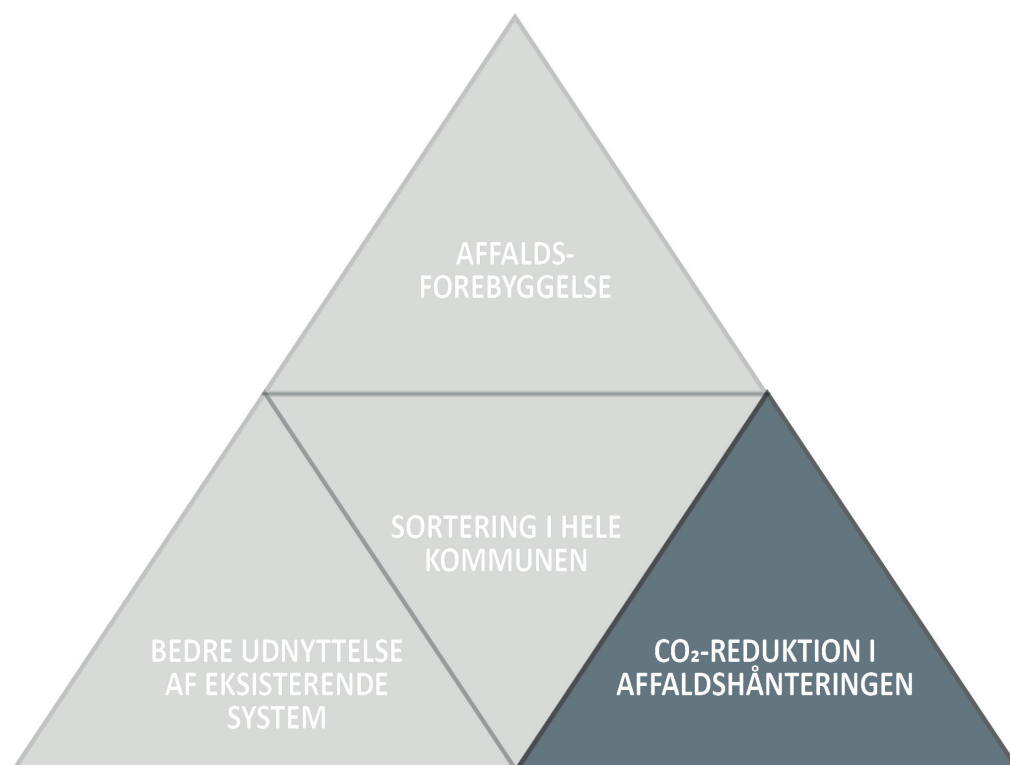
Udfordring:

- Med de nye rammer på affaldsområdet sættes der nye, større krav til kommunerne.
- Det er derfor vigtigt at få mest muligt ud af de eksisterende systemer for at indfri de fremtidige mål.

Mål med tema:

- Greve Kommune og KLAR Forsyning vil bestræbe sig på at indfri endnu flere miljø- og klimagevinster fra de nuværende affaldsordninger, således at det er muligt at opnå genanvendelsesmålet for husholdningslignende affald på 65 % i 2035.

Tema 4 – CO₂-reduktion i affaldshåndteringen

Når affaldet i Greve Kommune bliver indsamlet og efterfølgende behandlet - hvad enten affaldet genanvendes, forbrændes eller går til deponi – bliver der udledt drivhusgasser. Det efterlader et negativt miljø- og klimaaftryk.

Greve Kommune og KLAR Forsyning vil arbejde for at reducere de negative miljø- og klimamæssige konsekvenser, som affaldsindsamlingen og behandlingen medfører. Det skal ske igennem optimeret drift i affaldsindsamlingen og gennem udbudskrav til behandlingen af affald.

Der er over de seneste år sket en stor udvikling inden for nye drivmidler til renovationsbiler, der i højere grad også anvendes ved indsamling af affald. Alternative drivmidler til eksempelvis traditionel diesel kan føre til CO₂-reduktioner i den daglige drift.

Samtidig stiller de nye krav til reel genanvendelse større krav til kommunens dokumentering af affaldsbehandlingen, når affaldet forlader kommunens varetægt – og sendes videre igennem værdikæden. Det er nødvendigt at kunne dokumentere en høj reel genanvendelse. Derfor vil udbudskrav til behandlingen af affald forventeligt blive skærpet.

CO₂-REDUKTION I AFFALDSHÅNTERINGEN

Udfordring:

- Med en høj affaldsproduktion følger en stor klimabelastning. Både forårsaget af affaldsindsamlingen – men også igennem den videre affaldsbehandling.

Mål med tema:

- Greve Kommune og KLAR Forsyning kan igennem nye udbudskrav for indsamling og behandling af affald være med til at reducere CO₂-udledningerne fra affaldsindsamlingen.
- Reducere CO₂-aftrykket fra transporten fra MiljøCenter Greve samt fra indsamling af husholdningernes affald med 25 pct. inden 2030.

Initiativer

I denne del af affaldsplanen beskrives de initiativer, som sættes i værk for at opnå målene inden for hvert tema.

Tema 1 – Affaldsforebyggelse

Greve Kommune ønsker at understøtte arbejdet med affaldsforebyggelse og bidrage til en mindre affaldsproduktion i kommunen, så flere genstande og materialer bliver udnyttet mere effektivt. Det gælder både i forhold til kommunens egne politikker, projekter og institutioner, men også i forhold til borgerne og virksomhedernes valgmuligheder.

Greve Kommune vil løbende følge udviklingen af affaldsmængden af husholdningslignende affald pr. indbygger i kommunen for at monitorere udviklingen i affaldsproduktionen. Målet er at reducere disse mængder med 1 pct. hvert år (baseret på 2021-tal). I 2021 udgjorde denne mængde 830 kg pr. indbygger. Efter planens første 6 år forventes hver indbygger således kun at producere 773 kg pr. år.

Under dette tema igangsættes følgende initiativer:

AFFALDSFOREBYGGELSE

INITIATIVER

1. **Mere direkte genbrug på MiljøCenter Greve.**
2. **Vurdere mulige genbrugs-, dele- eller bytteordninger**
3. **Materialebank for bygge- og anlægsaffald**
4. **Søge nye afsætningskanaler for genbrug**
5. **Kampagne for at erstatte miljøfarlige produkter med alternativer**
6. **Kampagne for at minimere affaldsmængderne**
7. **Tværgående koordinering inden for Greve Kommune**
8. **Undersøge muligheden for etablering af byttehuse i boligforeninger**
9. **Efterspørge genbrugelige materialer og produkter ved indkøb**

1. Mere direkte genbrug på MiljøCenter Greve

Greve Kommune vil fortsætte sit arbejde for at fremme og sikre mere direkte genbrug på MiljøCenter Greve. Konkrete initiativer vil løbende blive vurderet, herunder om pladsforhold og information/kommunikation til borgere og virksomheder kan optimeres.

Den endelige regulering om direkte genbrug på de kommunale genbrugspladser er ikke endeligt fastlagt, men Greve Kommune vil gå konstruktivt ind i samarbejdet med de private genbrugsaktører for at flere materialer bliver genbrugt i Greve Kommune. Greve Kommune vil derudover indgå i det tværkommunale samarbejde via ARGO om direkte genbrug på genbrugspladserne.

Hvornår? Initiativet angående direkte genbrug på genbrugspladsen forventes at følge ikrafttrædelsestidspunktet for ny regulering på området, når dette er udmøntet i ny affaldsbekendtgørelse (formodentlig fra medio 2023).

Hvad vil vi opnå? Fremme og sikre mere direkte genbrug på MiljøCenter Greve.

2. Vurdere mulige genbrugs-, dele- eller bytteordninger

Greve Kommune ønsker at støtte op om private borgere og foreninger, som tager initiativ til gennemførelse af projekter med fokus på genbrugs-, dele- eller bytteordninger. I planperioden skal det afklares hvordan kommunen bedst understøtte dette arbejde, og hvilke ressourcer, der skal tilføres for at løfte denne indsats.

Som eksempel kan nævnes, at kommunerne under affaldsselskabet ARGO, ligesom klimaborgersamlingen, ønsker fokus på muligheden for at etablerer reparationscafeer. En reparationscafe vil have et miljømæssigt formål, men kan ligeledes også løfte et socialt formål (ensomhed, netværksdannelse, jobtræning). Nogle initiativer vil således skulle gennemføres i samarbejde med andre forvaltninger og partnerskaber uden for kommunen.

Greve Kommune ønsker også af få afklaret, om en reparationscafe kan rettes mod reparation af produkter fra kommunens egne institutioner.

Hvornår? Fra 2023 samt i forbindelse med ARGO-samarbejde i 2028.

Hvad vil vi opnå? At holde produkter i kredsløb i længere tid. Medansvar og handling fra lokale kræfter, der kan omsætte gode ideer til at få mere ud af gamle materialer og produkter.

3. Materialebank for bygge- og anlægsaffald

Bygge- og anlægsaffald udgjorde næsten halvdelen (47%) af de samlede affaldsmængder (ekskl. jord) i 2019 i Greve Kommune. Der er et stort CO₂-aftryk forbundet med opførelse, brug og bortskaffelse af materialer i byggeriet, faktisk kan op imod 40 % af Danmarks CO₂-aftryk henføres til byggeriet.

Greve Kommune ønsker at afdække mulighederne for etablering af en materialebank for genstande/elementer fra byggeprojekter, der ellers ville blive til bygge- og anlægsaffald.

Hvornår? Efter ny regulering på bygge- og anlægsområdet er implementeret i ny affaldsbekendtgørelse – formentlig 2025.

Hvad vil vi opnå? Bedre udnyttelse af eksisterende ressourcer ved at levetidsforlænge og genanvende bygge- og anlægsaffald.

4. Søge nye afsætningskanaler for genbrug

Formålet med dette initiativ er, at KLAR Forsyning vedholdende skal søge nye afsætningsmuligheder for genbrug. Senest er indsamling af sten via MiljøCenter Greve anvendt i arbejdet omkring skabelsen af et nyt stenrev i Køge Bugt. Det kan også være byggematerialer, som eksempelvis mursten til direkte genbrug. Muligheden for etablering af en pantstation i nærheden af MiljøCenter Greve kunne også afklares. Afsætningsmuligheder skal afdækkes gennem deltagelse i relevante faglige netværk samt opmærksomhed rettet mod genbrugsindustrien, og de muligheder, der løbende opstår på dette marked.

Hvornår? Gennem hele planperioden.

Hvad vil vi opnå? Løfte fraktioner i forhold til affaldshierarki og evt. mindske mængderne af affald til genanvendelse og materialenyttiggørelse ved at afsætte dem til direkte genbrug i stedet.

5. Kampagne for at erstatte miljøfarlige produkter med alternativer

Formålet med initiativet er at borgerne i Greve Kommune igennem information og kampagnemateriale vil blive opfordret til at tænke over deres forbrug og dets miljø- og klimapåvirkning. Informationen kan eksempelvis opfordre til, at borgerne erstatter farlige produkter med mindre farlige produkter (undgå skadelig kemi).

Hvornår? Informationsmaterialet og kampagnen forventes igangsat i 2025.

Hvad vil vi opnå? Informationen og kampagnematerialet har til hensigt at øge vidensniveauet om affaldshåndterings miljø- og klimaeffekter i Greve Kommune.

6. Kampagne for at minimere affaldsmængden

Formålet med initiativet er, at borgerne i Greve Kommune igennem information og kampagnemateriale vil blive opfordret til at tænke over deres forbrug og dets miljø- og klimapåvirkning. Informationen kan eksempelvis gøre borgerne bevidste om, hvilke miljø- og klimaaftryk deres forbrug medvirker til, samt generelt italesætte, at et højt forbrug oftest medfører en høj affaldsproduktion (hvad du køber i dag, bliver til affald i morgen). Gennemførelsen af initiativet vil i videst muligt omfang blive koordineret med nationale kampagner på området.

Hvornår? Informationsmaterialet og kampagnen forventes igangsat i 2025.

Hvad vil vi opnå? Informationen og kampagnematerialet har til hensigt at øge vidensniveauet om affaldshåndterings miljø- og klimaeffekter i Greve Kommune for at påvirke og gøre op med brug-og-smid-væk-kulturen.

7. Tværgående koordinering inden for Greve Kommune

Affaldsforebyggelse kan foregå inden for mange forskellige sektorområder i kommunen. Dog er det centralt, at der sker en velkoordineret indsats mellem kommunens områder for at samtænke snitflader og synergier, når der skal udarbejdes nye planer og strategier. En styrket koordinering vil i første omgang udmærke sig ved, at Greve Kommune vil kvalificere konkrete initiativer med affaldsforebyggende fokus i den kommende DK-2020 Klimaplan. Det forventes, at initiativerne kunne fokusere på eksempelvis øget fokus på reparation, grønne lokale initiativer, bæredygtigt byggeri og renovering samt en mere grøn indkøbspolitik.

Hvornår? Arbejdet vil forløbe i koordination med Klimaplanen og herefter på årlig basis.

Hvad vil vi opnå? Styrket koordinering på affaldsområdet i Greve Kommune og udbredelse af cirkulær økonomi på tværs af kommunens sektorer.

8. Undersøge muligheden for etablering af byttehuse i boligforeninger

Formålet med initiativet er at undersøge muligheden for, at der i forbindelse med nærgenbrugsstationerne i boligselskaberne også etableres byttehuse. Det kunne ske gennem et pilotforsøg med udvalgte boligselskaber, så der indsamles erfaringer til brug for udarbejdelse af en manual for etablering af byttehuse i Greve Kommune.

Hvornår? I 2023 – og løbende gennem perioden.

Hvad vil vi opnå? Mindske mængder af storskrald fra boligselskaberne ved at understøtte muligheden for bytteordninger lokalt i bebyggelsen.

9. Efterspørge genbrugelige materialer og produkter ved indkøb

Greve Kommune kan igennem grønne udbud og indkøb være med til at drive efterspørgslen på produkter og services. Ved indkøb og udbud bør affaldshierarkiet så vidt muligt følges og der bør som minimum været taget stilling til om der findes genbrugelige alternativer eller det er muligt at reparere eller re-designe eksisterende materialer. Det kan både være affaldsforebyggende og medvirke til at reducere klimaaftrykket fra de kommunale indkøb. Det er nødvendigt i første omgang at klarlægge, om der er særlige funktioner/områder i Greve Kommune, hvor der bør sættes ind med konkrete anvisninger og/eller retningslinjer for varekøb. Det kunne særligt være på plast-området, hvor der er mange engangsprodukter/emballager, eller på IT-området, da elektronik har et særligt højt miljø- og klimaaftryk.

Hvornår? Arbejdet vil blive igangsat i sammenhæng med Greve Kommunes Klimaplan med henblik på at kunne koble evt. øvrige indkøbsrelevante initiativer sammen.

Hvad vil vi opnå? En bæredygtig og grøn udbuds- og indkøbspolitik.

Tema 2 – Sortering i hele kommunen

Det skal være en naturlig ting at sortere affald i Greve Kommune, hvad enten man er på arbejde, i hjemmet eller benytter kommunens institutioner eller uderum. Der skal være et fortsat og dedikeret fokus på at fremme sortering af affald for alle i Greve Kommune.

Korrekt sortering er en grundforudsætning for at opnå mere og bedre genanvendelse. Det kræver en fælles indsats på tværs af mange aktører i kommunen, og kommer til at sætte sit præg på dagligdagen for mange mennesker. Derfor er det helt centralt at sørge for, at sorteringen bliver gjort så let som mulig for både borgere og virksomheder.

Under dette tema igangsættes derfor følgende initiativer:

SORTERING I HELE KOMMUNEN

INITIATIVER

- 1. Bedre sortering i kommunale institutioner**
- 2. Bedre sortering i virksomheder**
- 3. Sortering i det offentlige rum**
- 4. Bedre sortering i husstandene**

1. Bedre sortering i kommunale institutioner

I Greve Kommune skal de kommunale institutioner og ejendomme sortere affaldet i 10 fraktioner på lige vilkår med borgerne i Greve Kommune. Det er et nationalt krav, der gælder alle virksomheder, herunder kommunale institutioner, fra 2023.

Indledningsvist foretages en kortlægning af status for sortering i kommunale institutioner og ejendomme, og der udarbejdes en handlingsplan for at sikre fuld implementering af de nye krav om øget sortering, hvor der konstateres mangler. Handlingsplanen vil gælde for eksempelvis skoler, institutioner, idrætsfaciliteter, plejecentre og kommunale administrationsejendomme, som rådhuset, hvor der forventes at være behov for yderligere sortering.

Handleplanerne for de kommunale institutioner bør indeholde et tema om affaldsforebyggelse, fx genbrug af møbler internt i kommunen.

Hvornår? Kortlægning og handleplan for implementering udarbejdes i 2023. Alle kommunale institutioner forventes at sortere i 10 fraktioner inden udgangen af 2023.

Hvad vi vil opnå? Sikre en ensartet tilgang til sortering ved at møde samme sortering i de kommunale institutioner og ejendomme, som hos borgerne, samt sikre, at Greve Kommune også selv påtager sig sin del af sorteringsopgaven og kommer på højde med borgernes sortering.

2. Bedre sortering i virksomheder

Virksomheder skal kildesortere i 10 fraktioner fra 2023. Kommunen vil deltage i arbejdsgruppen under ARGO, der tværkommunalt fastlægger mulige indsatser for at øge sorteringen, eksempelvis informationskampagner, vidensdeling om sammensætning af erhvervsaffald mm.

Der skal desuden afklares, hvordan mindre erhvervsdrivende skal kunne benytte den kommunale indsamlingsordning for de 10 fraktioner samt udbrede information om dette tilbud til virksomhederne.

Endelig skal affaldstilsynet forbedres, jf. den nationale *Klimaplan for grøn affaldssektor og cirkulær økonomi*. Der pågår aktuelt forhandlinger om den fremtidige organisering og rollefordelingen mellem relevante myndigheder, som kan indebære, at nogle tilsyns- og kontrolgaver skærpes og evt. flyttes til andre myndigheder end kommunen. Kommunerne forventes dog fortsat at skulle foretage tilsyn med affaldsproducenterne. Greve Kommune forventer, at tilsynsarbejdet skal ændres fra et reaktivt tilsyn (efter eksempelvis klager eller anden henvendelse) til et proaktivt tilsyn for at tilsikre overholdelse af lovgivningen. Det kan eksempelvis ske gennem branchetilsyn, områdetilsyn eller tilsyn baseret på mest produceret affaldsmængde pr. producent.

Hvornår? Deltagelse i den tværkommunale arbejdsgruppe fra 2023 og frem. Løsning omkring deltagelse i den kommunale ordning forventes at skulle være på plads fra 2023, men afventer endelig fastsættelse af reglerne i ny bekendtgørelse. Tilsynsopgaven forventes gennemført løbende i perioden.

Hvad vi vil opnå? Sikre en ensartet tilgang til sortering ved at møde samme sortering i virksomhederne, som hos borgerne samt sikre at virksomhederne påtager sig deres del af sorteringsopgaven, og kommer på højde med borgernes sortering.

3. Sortering i det offentlige rum

Affald indsamlet i det offentlige rum ender i dag ofte med at blive brændt, da det sjældent er muligt at sortere eksempelvis plastemballage eller metal for sig. Sortering i det offentlige rum er vigtigt for at sikre en gennemgående ensartethed i affaldssorteringen i hele kommunen.

Et initiativ i Handlingsplan for cirkulær økonomi er, at affaldssortering i det offentlige rum skal fremmes, især de steder, hvor der er flest mennesker og mest affald.

Derudover er der en forventning om, at der skal være etableret en ordening for indsamling af plast senest gældende fra 1. januar 2025 som en del af det udvidede producentansvar for emballager. Greve Kommune vil påbegynde en kontinuerlig videndeling om henkastet/herreløst affald, både for at afdække hvilke fraktioner, der er relevante at opstille materiel til i det offentlige rum samt forberedelse til etablering af en ordening for indsamling af plastaffald i det offentlige rum.

Det er en opgave, der kræver koordinering mellem affalds-, trafik- og vejområdet, og her kan der være god sparring at hente hos andre kommuner eller forsyningsselskaber. Greve Kommune vil derfor indgå i ARGOs tværkommunale initiativ om affaldssortering i det offentlige rum.

Hvornår? I 2024 (i sammenhæng med udmeldingerne vedr. etablering af producentansvarsordningen, forventeligt pr. 1. jan. 2025).

Hvad vi vil opnå? Målet er en højere genanvendelse. Borgerne skal møde en sortering i det offentlige rum, som i højere grad svarer til den sortering, de har hjemme.

4. Bedre sortering i husstandene

Borgerne i Greve Kommunes husstande sorterer allerede i 10 fraktioner, da de nationale krav om strømlinet sortering og indsamling blev gennemført 1. januar 2022. Det er vigtigt for at fastholde borgernes sorteringsindsats, at de kan vide sig sikre på, at deres sorteringsarbejde nytter. For at understøtte og fortsætte det gode sorteringsarbejde i husstandene vil Greve Kommune løbende optimere den borgerrettede information. Det kunne eksempelvis ske ved, at der blev lavet særskilt informationsmateriale eller indsatser med sigte på at forbedre sorteringen i husstandene på baggrund af analyser over mulige potentialer. Der forventes et særligt fokus på fraktioner som madaffald og farligt affald – samt på bedre sortering ved boliger med fælles beholdere. Greve Kommune vil deltage i ARGOs fælleskommunale initiativer herom.

Andre fokusområder i det videre arbejde kunne eksempelvis være øget opmærksomhed på gode sorteringsløsninger i køkkener og mere dialog med borgere via sociale medier.

Hvornår? Løbende – fra 2024 (madaffald), 2025 (bedre sortering i fælles bebyggelser) og 2027 (farligt affald).

Hvad vi vil opnå? Fortsætte gode sorteringsvaner og sikre, at der er fokus på fortsat sortering. Kommunike klart med borgerne om, at det nytter at sortere affald.

Tema 3 – Bedre udnyttelse af det eksisterende system

Greve Kommune og KLAR Forsyning vil bestræbe sig på at indfri endnu flere miljø- og klimagevinster fra de nuværende indsamlingsordninger, bl.a. de 10 husholdningsindsamlede fraktioner, men også fra fortovsindsamlingen og MiljøCenter Greve.

De indsamlede affaldsfraktioner afsættes på nuværende tidspunkt dels gennem fælles afsætningskanaler via ARGO, dels af KLAR Forsyning selv.

Kravet til hvor stor en andel af affaldet der skal genanvendes gennem hele planperioden, og i 2035 er det målet at 65% af det husholdningslignende affald, skal kunne genanvendes. I Greve Kommune genanvendes 62% af det affald, der indsamles fra husholdninger (ekskl. have- og byggeaffald) i 2021. Denne beregning tager ikke udgangspunkt i den reelle genanvendelse, men at affald afleveret på et genanvendelsesanlæg, regnes som 100% som genanvendt, hvilket har været den metode, som hidtil har været anvendt.

Fremadrettet skal der måles på den reelle genanvendelse på anlægget. Dvs. at det affald som sorteres fra under processen, ikke må medregnes som genanvendt. Den reelle genanvendelse vil derfor være mindre ved den nye opgørelsesmetode, end i den opgørelsesmetode, der er i dag. Det betyder at det fremadrettet er nødvendigt med et stærkt fokus på at få mere genbrug og genanvendelse ud af det eksisterende system for at nå målene.

Den reelle genanvendelse af det affald, der indsamles fra husholdninger samt afleveres på MiljøCenter Greve vurderes at ligge omkring 52 %⁽¹¹⁾ (2021-tal).

Greve Kommune og KLAR Forsyning vil derfor inden for dette tema have fokus på initiativer, der skal fremme mere genbrug og mere og bedre genanvendelse af det affald, der produceres i Greve Kommune.

BEDRE UDNYTTELSE AF DET EKSISTERENDE SYSTEM

INITIATIVER

1. Nye udbudskrav til afsætning og affaldsbehandling
2. Bedre udnyttelse af storskrald
3. Poser til madaffald
4. Tilfredshedsundersøgelser
5. Rundvisning af skoleklasser på MiljøCenter Greve
6. Indsats mod henkastet affald
7. Bygge- og anlægsaffald

1. Nye udbudskrav til afsætning og affaldsbehandling

KLAR Forsyning vil i de nye udbud for afsætning have større fokus på slutbehandling og kvalitet i genanvendelsen og afdække, om der kan være behov for nye udbudskrav i forbindelse med udarbejdelsen af udbudsmaterialet forud for nye udbud af affaldsbehandlingen i 2023.

Endvidere vil KLAR Forsyning løbende deltage i det tværkommunale arbejde, der udføres via ARGO om kvalitet i afsætning af affald for de fraktioner, som afsættes via ARGO.

Det gælder for alle fraktioner, som afsættes via ARGO, men især fraktionerne fra storskraldsindsamlingen, haveaffald og plastaffald vil blive fulgt nøje af KLAR Forsyning.

11 For yderligere oplysninger om den vurderede reelle genanvendelse henvises til bilagsrapport for Greve Kommunes affaldsplan

Hvornår? Løbende gennem planperioden. Udbud af afsætning af affald fra MiljøCenter Greve forventes gennemført i 2023.

Hvad vil vi opnå? Målet er at løfte fraktioner op i affaldshierarkiet, hvis det er muligt, og få mest muligt ud af det affald, der sendes til behandlingsanlæg for at sikre at materialer og ressourcer holdes i kredsløb. Målet er derudover løbende at sikre højest mulig kvalitet i afsætningen, gennem forudgående analyser, inden indgåelse af fælles afsætningsudbud i ARGO-kommunerne, eller når KLAR forsyning selv afsætter materialerne.

2. Bedre udnyttelse af storskrald

De fleste enfamiliehuse i Greve Kommune er omfattet af fortovsindsamling for storskrald og genbrug, mens de fleste lejligheder har tilknyttet en minigenbrugsstation, hvor storskrald og genbrug kan afleveres i containere. Storskraldet opdeles allerede i flere forskellige typer affald hos borgerne, men det vil blive afdækket om endnu mere storskrald kan genbruges eller eftersorteres med henblik på videre genanvendelse, så mængden af affald til forbrænding mindskes. Greve Kommune vil søge inspiration og sparring via deltagelse i ARGOs fælles initiativ om bedre udnyttelse af affald fra storskrald.

Hvornår? Deltagelse i ARGO-initiativ fra 2023 – kampagnemateriale i sammenhæng med øvrig borgerrettet information.

Hvad vil vi opnå? Bedre håndtering og udnyttelse af storskrald i overensstemmelse med hensigten fra Handlingsplan for cirkulær økonomi.

3. Poser til madaffald

Borgerne får udleveret plastposer til opsamling af madaffald. På nuværende tidspunkt er poserne fremstillet af genanvendt plast, som frasorteres i forbehandlingsanlægget og efterfølgende sendes til forbrænding. Forud for næste udbud af indkøb af poser vil KLAR Forsyning følge udviklingen inden for bioposer og undersøge, om der skal stilles krav herom i et udbud. En omlægning til brugen af bioposer ville skulle ses i sammenhæng med betydningen for den videre behandling, herunder om de brændes eller kan komposteres, økonomi, service for brugerne og logistik i driften.

Hvornår? I forbindelse med hvert udbud af madposer.

Hvad vil vi opnå? Mindske forbruget af fossil plast.

4. Tilfredshedsundersøgelser KLAR Forsyning

KLAR Forsyning forventes at gennemføre to former for tilfredshedsundersøgelser på affaldsområdet i Greve Kommune i løbet af planperioden for at komme bredt ud til alle de aktører, der benytter sig af affaldsordningerne i kommunen. Dels gennemføres en borgertilfredshedsundersøgelse om indsamlingsordningerne, foruden en brugertilfredshedsundersøgelse om MiljøCenter Greve. Foruden tilfredshed med de leverede ydelser forventes fokus at være på, hvordan kommunen og KLAR Forsyning skal understøtte borgerne og brugerne i at benytte affaldsordningerne bedst muligt.

Hvornår? I 2023/2024.

Hvad vil vi opnå? Viden om, hvordan borgere og brugere opfatter de tilbudte affaldsordninger, og hvilket fokus der skal være i forhold til evt. forbedringer samt information og kommunikation om eksisterende ordninger.

5. Rundvisning af skoleklasser mv. på MiljøCenter Greve

Hvert år vises 20-30 skoleklasser rundt på MiljøCenter Greve. Det er KLAR Forsyning, som står for rundvisningen. Til brug for rundvisningen er der udarbejdet et undervisningsmateriale, som skal opdateres i forhold til tankegangen bag cirkulær økonomi og koordinering til klimahandlingsplanen.

Hvornår? Rundvisninger arrangeres løbende gennem planperioden. Opdatering af undervisningsmateriale i 2023.

Hvad vil vi opnå? Sikre, at der tilbydes skoleklasser i Greve Kommune et lokalt undervisningstilbud, der kan vise konkrete handlinger for korrekt affaldshåndtering, og hvordan der arbejdes for at fremme cirkulær økonomi lokalt.

6. Indsats mod henkastet affald

Der er udfordringer tilknyttet håndteringen af henkastet affald, også kaldet herreløst affald. Meget affald har en lang nedbrydningstid, hvis det efterlades i naturen, og kan derfor være til skade for dyreliv eller føre til anden miljøforurening, hvis det ikke ryddes op. Derudover er det dyrt, når der skal ryddes op langs veje, i parker, på stranden, eller hvor end der bliver smidt affald uden for skraldespanden. Der er derfor god grund til at undgå, at affald ender uden for affaldssystemet.

Greve Kommune vil fortsætte sin indsats mod henkastet affald. Det kan være i form af oplysning eksempelvis til skoler om konsekvenserne af henkastet affald, ved at gøre det nemmere at bortskaffe affaldet og ved at forsøge at opspore affaldsproducenten, når der findes henkastet affald i poser, sække, kasser eller vognlæs.

Hvornår? Løbende igennem planperioden.

Hvad vil vi opnå? Undgå affald i naturen, i parker mv. samt for at mindske udgifter forbundet med oprydning af henkastet affald.

7. Bygge- og anlægsaffald

Bygge- og anlægsaffald udgør en tredjedel af de samlede affaldsmængder i Danmark og er dermed en af de væsentligste affaldsfraktioner at sikre korrekt håndtering af.

I Greve Kommune vil vi sikre viden og opmærksomhed på den korrekte håndtering af bygge- og anlægsaffald. Det vil vi gøre dels gennem informationsindsats rettet mod entreprenører og håndværkervirksomheder om de gældende regler på området, herunder kravet om anmeldelse af byggeaffald, så Greve Kommune ved, hvor der igangsættes nye projekter, hvad der skal håndteres af byggeaffald, og hvordan det kan forventes afsat.

Det skal ligeledes ske gennem opsøgende tilsyn med byggepladser, således at der sikres den korrekte håndtering i den praktiske udførelse, og at de miljøfremmede stoffer, eksempelvis asbest, PCB og tungmetaller sorteres fra det affald, der skal sendes videre i det cirkulære system. Der skal udarbejdes et paradigme for tilsyn på byggepladser for at sikre, at tilsynene bliver udført på et ensartet og grundigt grundlag.

Hvornår? Løbende gennem planperioden.

Hvad vil vi opnå? Mere bygge- og anlægsaffald skal indgå i den cirkulær økonomi. Det skal sikres ved at problematiske stoffer er korrekt frasorteret det genanvendelige affald, og at den videre bortskaffelse eller nyttiggørelse sker forsvarligt og korrekt.

Tema 4 – CO₂-reduktion i affaldshåndteringen

Greve Kommune og KLAR Forsyning kan igennem nye udbudskrav for indsamling og behandling af affald være med til at reducere det negative klimaaftryk, som den samlede affaldsdrift medfører.

Det kræver, at der tænkes innovativt og langsigtet, når nye udbud og indkøb skal foretages. Det er derfor nødvendigt, at der laves grundige beslutningsgrundlag, så det sikres bedst muligt, at de rette løsninger bliver valgt.

Der er mange mulige synergier mellem klima- og affaldsområdet. Det er vigtigt at tænke indsatserne sammen for at disse bliver udnyttet bedst muligt.

CO₂-REDUKTION I AFFALDSHÅNTERING

INITIATIVER

1. Analyse af nuværende affaldsindsamling
2. Analyse af drivmidler ved affaldsindsamling
3. Mere og bedre genanvendelse af plastaffald
4. Miljøcertificering af KLAR Forsyning (Greve Renovation A/S)

1. Undersøgelse af nuværende affaldsindsamling

KLAR Forsyning vil undersøge om tømmeintervaller i den gældende indsamlingsordning kan optimeres. Optimering af den gældende indsamlingsordning skal sikre, at genanvendeligt affald ikke havner i restaffald pga. manglende plads i beholderne til genanvendeligt affald eller at der køres unødigt med renovationsbiler, som medfølger unødvendig CO₂. Herunder undersøges det også, om klimaaftrykket ved indsamlingen kan mindskes og hvordan dette potentielt kan medføre ændringer til nye udbudskrav i forbindelse med udarbejdelsen af udbudsmaterialet til den fremtidige affaldsindsamling.

Hvornår? I 2023 og 2024 – før gennemførelse af nyt udbud.

Hvad vi vil opnå? Indsigt i det nuværende klimaaftryk fra affaldsindsamlingen og behandlingen i Greve Kommune samt forslag til reduktionspotentialer for både indsamlingsdelen og behandlingsdelen.

2. Analyse af drivmidler ved affaldsindsamling og transport fra MiljøCenter Greve

KLAR Forsyning analyserer drivmidler forud for næste udbud af affaldsindsamlingen for at kunne vurdere, om det vil være hensigtsmæssigt at indføre krav om CO₂-neutrale drivmidler i et fremtidigt indsamlingsudbud. I dag kører renovationsbilerne på fossil diesel, og det skal derfor overvejes, om der skal stilles krav til brug af alternative drivmidler som eksempelvis HVO-diesel, biogas, el eller brint. Et krav kunne også gælde for andre dele af kommunens områder – eksempelvis Park og Vej, der indsamler affald i det offentlige rum. Betydning af indførelse af krav om alternative

drivmidler skal sammenholdes med konsekvenser for konkurrencesituationen, driftsøkonomi samt driftssikkerhed i indsamlingsleddet, inden nye krav fastsættes.

Hvornår? I 2023 og 2024 – før gennemførelse af nyt udbud.

Hvad vil vi opnå? Mindske CO₂-udledning fra KLAR Forsynings håndtering af affaldet.

3. Mere og bedre genanvendelse af plast

Plast er primært et oliebaseret produkt og har derfor et højt CO₂-aftryk i forhold til andre affaldsfraktioner, når det brændes på et forbrændingsanlæg. Derfor er det bl.a. vigtigt, at der sættes krav i behandlingsudbud for at sikre, at plastaffaldet reelt bliver genanvendt. Greve Kommune vil derudover indgå i det fælleskommunale initiativ under ARGO om mere og bedre genanvendelse af plastaffald med sigte på at mindske mængderne af plast, der går til forbrænding.

Hvornår? Initiativet vil køre løbende over planperioden.

Hvad vi vil opnå? Bedre indsigt i, hvad der sker med plastaffaldet. Bedre forudsætning for at sikre mere og bedre genanvendelse af plastaffaldet.

4. Miljøcertificering af KLAR Forsyning (Greve Renovation A/S)

En miljøcertificering af KLAR Forsyning (Greve Renovation A/S) som selskab forventes at kunne medføre flere fordele, der kan afføde positive miljø- og klimaeffekter på baggrund af en optimeret drift. Miljøcertificeringer kan fungere som et værktøj, der skaber en bedre forudsætning for at træffe beslutninger på miljøområdet. Det kan fremme miljø- og klimamål og/eller forbedrer ressourceforvaltningen, hvilket fører til et bedre driftsresultat. Derudover fokuserer miljøcertificeringer også på systematik omkring overholdelse af miljølovgivning samt konstant forbedringsmål.

KLAR Forsyning (Greve Renovation A/S) vil over den kommende planperiode blive miljøcertificeret, så Forsyningen i fremtiden kommer til at efterleve den anerkendte standard 14001 på miljøområdet.

Hvornår? Miljøcertificering opnået senest i 2022.

Hvad vil vi opnå? Miljøcertificering af KLAR Forsyning (Greve Renovation A/S). Det kan skabe rammen for den videre udvikling med fokus på at forbedre miljøpræstationerne, systematisere arbejdet med miljøforhold og sikre overensstemmelse med politiske intentioner.

Opsamling på initiativerne

Initiativer	Tidshorisont					
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
TEMA 1: AFFALDSFOREBYGGELSE						
Mere direkte genbrug på MiljøCenter Greve						
Understøtte mulige genbrugs-, dele- eller bytteordninger						
Materialebank for bygge- anlægsaffald						
Søge nye afsætningskanaler for genbrug						
Kampagne for at erstatte miljøfarlige produkter med alternativer						
Kampagne for at minimere affaldsmængden						
Tværgående koordinering inden for Greve Kommune						
Undersøge muligheden for etablering af byttehuse i boligforeninger						
Efterspørge genbrugelige materialer og produkter ved indkøb						
TEMA 2: SORTERING I HELE KOMMUNEN						
Bedre sortering i kommunale institutioner						
Bedre sortering i virksomheder						
Sortering i det offentlig rum						
Bedre sortering i husstandene						

Initiativer	Tidshorisont					
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
TEMA 3: BEDRE UDNYTTELSE AF EKSISTERENDE SYSTEMER						
Nye udbuds krav til afsætning og affaldsbehandling						
Bedre udnyttelse af storskrald						
Poser til madaffald						
Tilfredshedsundersøgelser						
Rundvisning af skoleklasser mv. på MiljøCenter Greve						
Indsats mod henkastet affald						
Bygge- og anlægsaffald						
TEMA 4: CO₂-REDUKTION I AFFALDSHÅNTERING						
Undersøgelse af nuværende affaldsindsamling						
Analyse af drivmidler ved affaldsindsamling						
Mere og bedre genanvendelse af plast						
Miljøcertificering af KLAR Forsyning						

Rammerne for den kommunale affaldsplan

Nedenfor gennemgås rammerne for udarbejdelsen af den kommunale affaldsplan.

EU's affaldsrammedirektiv

Affaldsrammedirektivet danner EU's overordnede ramme for reguleringen af affaldsområdet på tværs af medlemslandene. Dansk lovgivning skal opfylde de overordnede EU-rammer, som har til hensigt at beskytte miljøet, menneskers sundhed og understøtte passende tiltag, der mindsker presset på ressourceanvendelsen.

I 2018 blev *affaldsrammedirektivet*(13) revideret, hvilket affødte flere større ændringer, der nu er implementeret i dansk lovgivning bl.a. gennem *Handlingsplan for cirkulær økonomi* og den dertil reviderede *affaldsbekendtgørelse*.

De primære ændringer bestod bl.a. i krav om særskilt indsamling af flere affaldsfraktioner, samt indgåelse af en række bindende mål for genanvendelse og deponi. Specifikt for det affald, der kategoriseres som husholdningsaffald og lignende affald fra andre kilder - eksempelvis servicesektor og industri (herefter blot kaldet husholdningslignende affald) - blev der fastsat bindende EU-mål for genanvendelse på hhv. 55 pct. i 2025, 60 pct. i 2030 og 65 pct. i 2035.

Dertil blev der indført krav om nye opgørelsesmetoder for affaldsbehandling. Det betyder bl.a., at kun den andel af det indsamlede affald, der bringes ind i en genanvendelsesproces, hvor en konkret oparbejdning af affaldsmaterialer til produkter, materialer eller stoffer finder sted, kan tælles med som genanvendt. Førhen kunne genanvendelsesandelen måles på baggrund af den indsamlede affaldsmængde, hvilket ikke tog højde for eksempelvis tabsrater i forudgående processer før selve genanvendelsesprocessen. Dertil blev der med *emballagedirektivet*(14) indført krav om implementering af udvidet producentansvar for emballage senest pr. 1. januar 2025.

Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi

Den politiske aftale *Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi* blev indgået i juni 2020 af hovedparten af folketingets partier. Aftalen indeholder en række initiativer som bl.a. sikrer øget og strømlinet affaldssortering, mere genanvendelse af plastaffald, nye roller i affaldssektoren, samt initiativer målrettet mindre affald og fremme af cirkulær økonomi.

Med klimaplanen blev der konkret truffet beslutning om at skabe en øget og strømlinet indsamling af både husholdningernes og erhvervslivets affald, hvilket bl.a. har haft betydning for kravet om ensartet sortering ved husstanden og indsamling af 10 forskellige affaldsfraktioner.

Med til aftalen hørte tre visioner: a) Affaldssektoren skal være klimaneutral i 2030 b) Udsortering af 80 % dansk plastaffald fra forbrændingen i 2030 c) Affaldskurven skal knækkes – mindre affald, mindre spild og mere genbrug. Disse er gengivet i den nationale *Handlingsplan for cirkulær økonomi*.

Handlingsplan for cirkulær økonomi

Regeringens *Handlingsplan for cirkulær økonomi* udgør den nationale plan for forebyggelse og håndtering af affald for 2020-2032. Handlingsplanen erstatter den tidligere nationale affaldsplan *Danmark uden affald, Ressourceplan for affaldshåndtering*(15) og *Danmark uden affald II, Strategi for affaldsforebyggelse*(16).

13 Affaldsrammedirektivet, EU-direktiv 2008/98/EF samt ændringsdirektiv (EU) 2018/851

14 Emballagedirektivet EU-direktiv 94/62/EF samt ændringsdirektiv (EU) 2018/852

15 Danmark uden affald, Ressourceplan for affaldshåndtering 2013-2018, vejledning nr. 4, 2014 fra Miljøstyrelsen

16 Danmark uden affald II, strategi for affaldsforebyggelse, Regeringen, april 2015

Handlingsplanen beskriver de nuværende danske forhold på affaldsområdet og den retning, der sættes for forebyggelse og håndtering af affald frem mod 2032. Sammen med bl.a. affaldsbekendtgørelsen implementerer planen de mål og krav, der bl.a. fremgår af affaldsrammedirektivet fra 2018. Samtidig er handlingsplanen med til at understøtte Klimalovens mål om 70 pct. reduktion af drivhusgasudledning i 2030.

Den nationale affaldshåndteringsplan sætter retningen for de kommunale affaldshåndteringsplaner, hvilket betyder, at de kommunale planer ikke må stride mod denne.

Fokusområderne i Handlingsplan for cirkulær økonomi dækker hhv. de to hovedkapitler: Mindre affald og bedre udnyttelse af naturressourcer samt Mere og bedre genanvendelse, foruden tre tema-kapitler specifikt om: Bedre udnyttelse af biomasse, Bæredygtigt byggeri og Plastik i en cirkulær økonomi. I alt indeholder handlingsplanen næsten 130 initiativer.

Med til Handlingsplanen følger også et par mere konkrete målsætninger, der omhandler:

- mindre affald og bedre udnyttelse af naturressourcerne
- alle offentlige indkøb skal være miljømærkede i 2030
- sikre mere og bedre genanvendelse
- reducere mængden af marint affald væsentligt
- sikre mere værdi fra fornybare råvarer
- reducere mængden af madaffald i alle led af værdikæden for fødevarer
- reducere miljøbelastningen fra byggeri og nedrivning
- reducere forbruget og forbedre genbrug og genanvendelsen af plastik

Affaldsbekendtgørelsen

Affaldsbekendtgørelsen indeholder de detaljerede regler om kommunernes og de private aktørers indsamling og håndtering af affald. Det drejer sig eksempelvis om regler for klassificering af affald, regulativer, sortering, indsamling og behandling af affald. Men bekendtgørelsen fastsætter også kravene for den kommunale affaldsplanlægning.

Af bekendtgørelsens § 14 fremgår det således, at kommunen er forpligtet til at udarbejde og vedtage en 12-årig kommunal plan for håndtering af affald. Planen skal revideres mindst hvert 6. år. Det fremgår endvidere af bekendtgørelsen, at den kommunale affaldsplan skal indeholde:

- 1) En kortlægningsdel, som beskriver status for affaldsområdet i kommunen.
- 2) En målsætningsdel, som redegør for kommunens overordnede målsætninger på affaldsområdet.
- 3) En planlægningsdel med særlig fokus på planlægningen de første 6 år af planperioden.

Den kommunale affaldsplan skal udarbejdes med udgangspunkt i den nationale affaldshåndteringsplan – Handlingsplan for cirkulær økonomi.

Forslag til affaldsplan skal sendes i høring i minimum 8 uger inden endelig vedtagelse i kommunalbestyrelsen.

